

ZÁVĚR

Úprava nemocenského pojištění prošla v posledních letech velkými změnami. Dosavadní úprava, která platila do konce roku 2008, byla roztržena do mnoha právních předpisů různé právní síly. To způsobovalo nepřehlednost celého systému nemocenského pojištění. Je třeba, aby se v právní úpravě, která má sloužit především laické veřejnosti, každý správně orientoval.

Nedostatky dosavadní úpravy byly spatřovány především v její zastaralosti. Zákony vznikaly v padesátých letech a i přes mnohé novelizace byly velmi zastaralé. Také docházelo k hojnému zneužívání systému nemocenského pojištění. Díky velké solidaritě se pojištěncům s nižšími příjmy téměř nevyplatilo pracovat, protože nemocenské dosahovalo téměř výše jejich výdělku. Systém byl velmi finančně náročný. Pozitivem dosavadní právní úpravy byl výpočet dávek, který nebyl složitý. Pro pojištěnce byla bezpochyby také příznivá poměrně dlouhá ochranná doba. Ta však byla v průběhu roku 2008 zkrácena.

K změnám k lepšímu došlo v roce 2008, kdy byla upravena výše nemocenského první tři dny jeho poskytování. Protože pojištěnec již nedostával tolik peněz (zprvu žádné, po zrušení ustanovení nálezem Ústavního soudu jen nepatrně), nevyplatilo se mu „hodit se marod“. Výsledky se dostavily v podobě snížení nemocnosti. Je pravdou, že český člověk není více nemocný než ostatní evropský, proto by neměla být vyšší také jeho nemocnost. Negativním dopadem ale mohlo být přecházení nemocí, aby pojištěnci neztratili příjem.

Zásadní změny přinesl až rok 2009, ve kterém nabyt účinnosti zákon o nemocenském pojištění. Velkým přínosem je bezpochyby zastřešení systému nemocenského pojištění v jednom zákoně. Dalším plusem je zainteresování zaměstnavatelů. Zaměstnavatel je povinen poskytovat zaměstnanci náhradu mzdy při dočasné pracovní neschopnosti od třetího dne do 14. dne pracovní neschopnosti. Jde určitě o zlepšení, neboť zaměstnavatel má ke svému zaměstnanci bližší než stát, proto může také lépe kontrolovat, zda zaměstnanec systém nemocenského pojištění nijak nezneužívá. Je správné, že bylo sníženo pojistné na sociální pojištění vzhledem k tomu, že nemocenské bude poskytováno až od 15 dne pracovní neschopnosti.

Jako velký krok kupředu proti zneužívání dávek nemocenského pojištění spatřuji ve stanovení postihu vůči lékařům, kteří dočasnou pracovní neschopnost stanovují.

Nezřídka se stávalo, že zaměstnanec si došel k lékaři a ten mu nějakou nemoc „napsal“. Nyní by k tomu již nemělo docházet.

Vzhledem k tomu, že dávky nemocenského pojištění bude nově vyplácet ČSSZ, nikoliv již zaměstnavatel, bude moci stát lépe kontrolovat, zda je dávka správně vyplacena. Firmám tak odpadnou starosti ohledně náročné administrativy.

Všechny tyto změny však v praxi prověří teprve čas. Nyní ještě nemůžeme činit rozhodné závěry, neboť zákon o nemocenském pojištění je účinný teprve několik málo měsíců. Již do nabytí své účinnosti byl několikrát novelizován, stejně jako po její nabytí. Některé z novel ještě účinné nejsou. Je tedy vidět, že ani tento mladý zákon není dokonalý a jeho nedostatky bude postupně odhalovat praxe.